

VOORROLOGSE BEBOUWING NOORDOOST

Gebiedsbeschrijving

In 1916 werd er een uitbreidingsplan voor Drachten ontworpen. De aanleiding was de bouw van de Rijks Hogere-BurgerSchool. Het plan voor woningbouwuitbreiding omvatte voornamelijk de terreinen in de noordoosthoek tussen de Noordkade, de Noorderbuurt en de Noorderdwarsvaart. Het stratenplan is betrekkelijk eenvoudig en bezit vele rechte hoeken. Behalve kleinschalige arbeiders- en middenstandswoningen werden in deze wijk ook diverse scholen gebouwd. De woningen in deze wijk hebben over het algemeen een individuele uitstraling, ook al zijn ze soms in rijen of dubbel gebouwd. De bebouwing bestaat overwegend uit één á twee bouwlagen met kap, bijzondere functies kunnen hiervan afwijken, zoals de voormalige ambachts- en Rijkslandbouwschool. De detaillering van de woningen is fijn en zorgvuldig en soms rijk.

Binnen deze bebouwing bevinden zich ook een aantal monumenten, namelijk de Rijks H.B.S., de 'Papegaaienbuurt' en het woonbuurtje Beter Wonen.

De in 1920/1921 gebouwde middenstandswoningen 'Papegaaienbuurt' aan de Torenstraat, Houtlaan en Oosterstraat zijn een ontwerp van architect Cees Rienks de Boer. Kunstenaar en architect Theo van Doesburg ontwierp een kleurenschema met de primaire kleuren rood, blauw en geel, maar daarnaast ook wit, grijs en zwart.

Tegenover deze woningen staat de eerder gebouwde Rijkslandbouwwinterschool (R.L.W.S. 1920). Het gebouw is geschilderd in de secundaire kleuren: paars, oranje en groen. Zowel aan de kant van de Houtlaan als aan de kant van de Torenstraat zijn twee glas-in-loodramen zichtbaar. Zowel de kleuren als de ramen zijn een ontwerp van Theo van Doesburg.

Beter Wonen is een complex van 65 arbeiderswoningen, gebouwd rond 1920 in opdracht van de Coöperatieve Woningbouwvereniging Beter Wonen. In de jaren zeventig zijn alle woningen gerenoveerd, waarbij de oorspronkelijke vensters werden vervangen door vensters zonder roeden.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

Het beleid in deze wijk is gericht op het behoud van de aanwezige ruimtelijke karakteristiek met een hoge mate van samenhang. Verbouw of uitbouw van woningen in dit gebied dient met respect voor en afgestemd op het bestaande plaats te vinden. Dit neemt niet weg dat bij (ver)nieuwbouw nieuwe invullingen eveneens mogelijk zijn, maar deze dienen zich te voegen in het bestaande straat- en bebouwingsbeeld. Grootschalige veranderingen worden in dit gebied niet voorgestaan.

Welstandsambitieniveau

De welstandsambitie voor deze gebieden is gericht op het behoud en waar mogelijk het versterken van de bestaande en/of gewenste kwaliteit. De klemtoon ligt op het handhaven en respecteren. Aan deze gebieden is dan ook een bijzonder ambitieniveau toegekend.